

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

Vår referens:
SN 172/2014

103 33 Stockholm

Er referens:
Fi 2014/3347

Stockholm, 2014-10-13

Remissyttrande

Remiss av Promemorian Vissa skattefrågor inför budgetpropositionen 2015

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över angivna promemoria och hänvisar till yttrande från Näringslivets Skattedelegation (NSD).

SVENSKT NÄRINGSLIV

Krister Andersson

NSD
N Ä R I N G S L I V E T S
S K A T T E -
D E L E G A T I O N

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen

103 33 Stockholm

Er referens:
Fi 2014/3347

Stockholm, 2014-10-13

Remissyttrande

Remiss av Promemorian Vissa skattefrågor inför budgetpropositionen 2015

Näringslivets Skattedelegation (NSD) lämnar följande synpunkter på promemorian. Svensk Försäkring har avlämnat eget remissvar.

Höjd marginals katt genom avtrappning av jobbskatteavdraget

NSD avstyrker förslaget. Att trappa av jobbskatteavdraget innebär i praktiken att den högsta marginals katten höjs från 57 till 60 procent vid genomsnittlig kommunals kattenivå. I en högskattekommun innebär förslaget en högsta marginals katt på 63 procent. Det är högre skattenivåer än vad som någonsin förekommit sedan den snart 25 år gamla skattereformen 1990/91. Skattekiln inklusive arbetsgivaravgift tangerar 70 procent med förslaget.

Förslaget orsakar en rad allvarliga problem för arbetsutbud, konkurrenskraft, effektivitet, välbefinnande m.m. vilket belagts i en lång rad forskningsrapporter.¹ Professor Lennart Flood och ek dr Peter Ericson har också nyligen analyserat förslag om höjd marginals katt och redovisar att det skulle innebära små eller inga ökade inkomster och minskad sysselsättning.² Däremot skulle lägre marginals katt öka sysselsättningen utan nämnvärd påverkan på de offentliga finanserna.

¹ Se t.ex. Guner, N, M Lopez-Daneri, and G Ventura (2014), "Heterogeneity and Government Revenues: Higher Taxes at the Top?", CEPR Discussion Paper 10071, Kreiner, Munch och Jacobsen (2014) "Taxation and the Long Run Allocation of Labor: Theory and Danish Evidence", IZA Discussion Paper No. 8246, Långtidsutredningen (2011), "Sweden Survey" OECD (2011), Flood SNS (2010), Birch Sørensen ESO 2010:4, Trabandt & Uhlig ECB (2010), Finanspolitiska rådets rapport 2008, SNS konjunkturrådsrapporter 2008 och 2013, Holmlund och Söderström IFAU (2008), "Rapport om Skatternes Økonomiske Virkning (StØV)" från danska Finansministeriet och "Skat, Arbejde og Lighed" Tranæs, red. (2006).

² Flood, Lennart och Peter Ericson, "Höjda eller sänkta marginals katter för mer resurser till skolan?" Svenskt Näringsliv (2014). http://www.svensktnaringsliv.se/material/rapporter/hojda-eller-sankta-marginals katter-for-mer-resurser-till-skolan_585927.html

Huvudmän i NSD är:

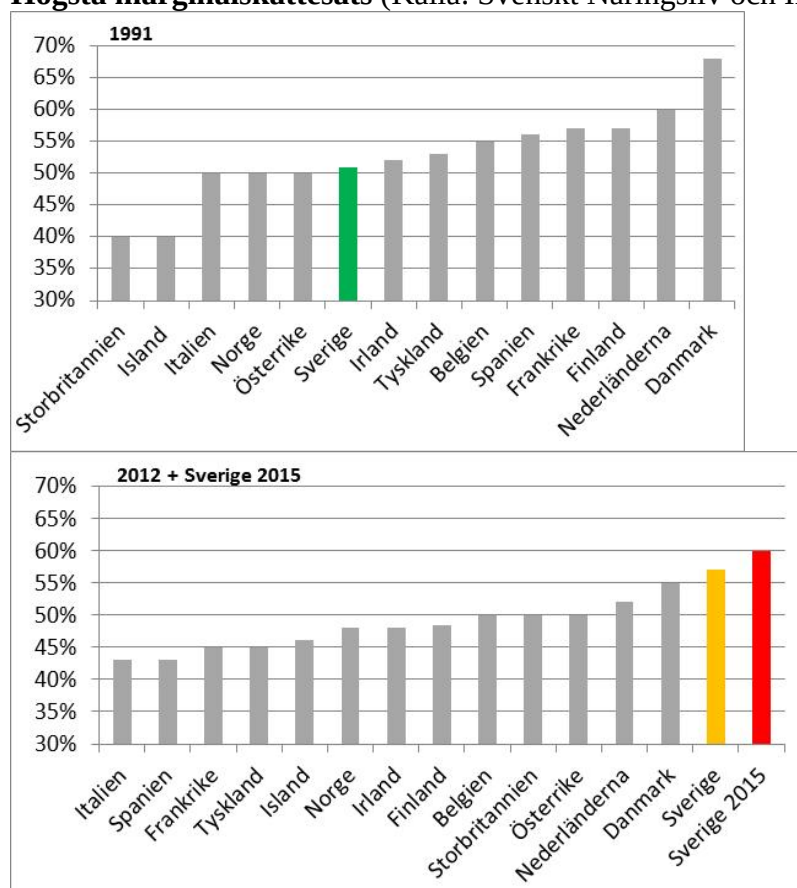
**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Kansli: Postadress 114 82 Stockholm, Besöksadress Storgatan 19
Telefon 08/553 430 00, Telefax 08/553 430 99

Promemorian anför att ”det bedöms som lämpligt” att försämra jobbskatteavdraget i inkomstintervallet 50 000 - 123 000 kr/månad och saknar i övrigt motivering. Hänvisningen till andra länder görs selektivt för en enskild del i regelverket (jobbskatteavdrag) utan hänsyn till skatteskalan i övrigt och är således ofullständig och missvisande, se vidare nedan. Med förslaget blir principen att ju mer man jobbar och tjänar desto mindre jobbskatteavdrag får man. Den som jobbat ihop en riktigt bra inkomst förlorar med förslaget hela jobbskatteavdraget. NSD konstaterar att förslaget strider mot vad som får anses vara en rimlig uppfattning om arbetslinjen och mot ambitionerna om ökad sysselsättning och fler arbetade timmar. Förslaget försämrar också utbildningspremien och är negativt för viljan till kompetensutveckling, i strid med regeringens utbildningspolitiska ambitioner.

Promemorian saknar uppgifter om hur förslaget påverkar det svenska skattesystemets konkurrenskraft. I en allt mer globaliserad värld, där kampen om talanger hårdnar på arbetsmarknaden, blir ett konkurrenskraftigt skattesystem en allt viktigare faktor. Med förslaget förvärras dock Sveriges särställning som det land i världen som har högst marginalskatt, se figurerna nedan.³

Högst marginalsattesats (Källa: Svenskt Näringsliv och IBFD)

³ I en mer omfattande jämförelse av skattebelastningen på arbete kan även andra skatter, fr.a. arbetsgivaravgiften, inkluderas. Även på detta område ligger Sverige internationellt sett högt; exempelvis har Danmark ingen arbetsgivaravgift och många länder har tak för arbetsgivaravgiften.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Kansli: Postadress 114 82 Stockholm, Besöksadress Storgatan 19
Telefon 08/553 430 00, Telefax 08/553 430 99

Höjd marginals katt genom att inte räkna upp skiktgränsen

NSD avstyrker förslaget. NSD har ovan och i tidigare remissyttranden⁴ framhållit att det är angeläget att sänka den högsta marginals katten genom såväl lägre skattesats som högre brytpunkt. Den största marginals kattehöjningen, från ca 32 till ca 52 procent, till följd av förslaget träffar personer i inkomstlägen kring 36 000-37 000 kr/månad. Promemorian saknar närmare uppgifter om vem som drabbas; NSD kan konstatera att det i hög utsträckning rör sig om vanliga yrken som ingenjörer, poliser, erfarna sjuksköterskor och lärare.⁵ Även detta förslag har negativa effekter för arbetsutbud, konkurrenskraft, effektivitet, välbefinnande m.m., se föregående avsnitt.

Särskilt löneskatt för äldre

NSD avstyrker förslaget. Förslaget innebär ökade arbetskraftskostnader, vilket leder till minskad efterfrågan och lägre sysselsättning. Även om skatten på sikt vältras över på lönerna, innebär den på kort sikt en kostnadsförhöjning. Vidare är övervältringsfrågan svår och inte närmare utredd i promemorian, men som konstateras kan en selektiv skatt som denna ha mindre övervältring, vilket skulle medföra mer bestående negativa sysselsättningseffekter.

Förslaget rimmar illa med ambitionerna att öka sysselsättningen bland äldre och den vägen förbättra balansen för pensionssystemet. Ur offentligfinansiellt perspektiv kan även noteras att skattehöjningen är större än inkomstskattelättnaden för pensionärer; i snäv mening träffas alltså pensionärskollektivet av en skattehöjning netto.

NSD vill i sammanhanget framhålla att den föreslagna särskilda löneskatten, liksom arbetsgivaravgiften generellt, är en dold skatt. Undersökningar har visat att allmänhetens kännedom och kunskap om de dolda skatterna är låg. Detta är enligt NSDs mening ett demokratiskt och pedagogiskt problem. För arbetsgivare är förstås hela lönekostnaden relevant. När löntagare sällan känner till denna, saknas en gemensam utgångspunkt och försättningarna försvåras för en vettig avtalsdiskussion. Förslaget förstärker dessa problem. I stället skulle det behövas en ökad transparens. Det skulle förbättra förutsättningarna för att relatera arbetskraftskostnad och löneutrymme. Vidare skulle det ge enskilda inkomsttagare ökade möjligheter att värdera nyttan av förmånerna i förhållande till kostnaderna. Det skulle också skapa en bättre utgångspunkt för att på samhällsnivå beakta den fulla samhällsekonomiska kostnaden av förändringar i skatte- och avgiftssystemen. Dagens ottydlighet, som alltså förstärks med föreliggande förslag, rimmar illa med ett samhälle som normalt hyllar principer om öppenhet och transparens. Därtill förefaller valet av skattesats (8,5 procent) principlöst, något som minskar regelverkens förutsebarhet och kan uppfattas som ökad risk för ytterligare höjningar framöver, vilket påverkar företagsklimatet negativt.

⁴ Diarienumr. SN 83/2011 – Fi 2011/1936, SN 179/2008 – Fi 2008/3983.

⁵ För en utförligare genomgång se "Skatter – vem, var och hur?" Svenskt Näringsliv (2009).
http://www.svensktnaringsliv.se/material/rapporter/skatter-vem-var-och-hur-en-oversikt-av-skatternas-struktur-och-ve_571249.html

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
 Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Höjd arbetsgivaravgift genom slopad nedsättning för unga

Arbetsgivaravgiften för unga har varit föremål för nedsättning vid två tillfällen, fr.o.m. 2007-07-01 samt fr.o.m. 2009-01-01. NSD har i yttranden⁶ över dessa reformer framhållit bl.a. följande.

Det är av yttersta vikt att vidta åtgärder för att minska den höga ungdomsarbetslösheten. Dess orsaker är inte minst höga trösklar till följd av nuvarande arbetsrätt och anställningsskyddet på den hårt reglerade arbetsmarknaden. Naturliga första åtgärder vore därför förändrad arbetsrätt och konkurrensutsatt arbetsförmedling. NSD pekade också på att lägre arbetskraftskostnader genom generellt sänkt arbetsgivaravgift vore positivt för sysselsättningen samt på principen om försäkringsmässighet i socialförsäkringarna.

Med detta sagt, samt mot bakgrund av de synnerligen vägande skäl som låg bakom nedsättningarna, hade NSD inget att erinra mot åtgärderna, men efterlyste uppföljning och utvärdering av åtgärdernas effekt. De utvärderingar som framkommit och som föreliggande promemoria hänvisar till har visserligen ifrågasatt effektiviteten men analysen var också behäftad med dataproblem och man framhöll även andra förklaringar, bl.a. bristande kännedom om reformen, osäkerhet om reformen skulle bli bestående, kortsiktiga kapacitetsbegränsningar samt inte minst att reformen kan ha varit otillräcklig för att överbrygga gapet mellan den unga oerfarna arbetskraftens produktivitet och dess kostnad, även efter reformen. Den sista förklaringen lyfts särskilt fram i IFAU:s utvärdering eftersom man finner visst stöd för den i den statistiska analysen.

Till förklaringen att arbetskraftskostnaden fortfarande är för hög ska läggas att nämnda grundorsaker på arbetsrättens område inte kommit närmare någon lösning. Sammantaget kvarstår enligt NSD:s mening skälen att låta reformen verka och att komplettera den med ytterligare åtgärder för att på detta vis komma tillrätta med det allvarliga problem, som dagens höga ungdomsarbetslöshet utgör. Att återkalla reformen riskerar verka i motsatt riktning, varför förslaget avstryks.

Slopad skattereduktion för läxhjälp

NSD avstyrker förslaget. Undersökningar från Skatteverket m.fl. har visat att RUT-avdraget haft stor betydelse för att minska svartarbetet och höja skattemoralen. Förslaget kan väntas få motsatt effekt, dvs. ökat svartarbete. Därtill kan förslaget väntas leda till sämre effektivitet och undervisningskvalitet för dagens ungdomar, då förslaget försämrar förutsättningarna för professionella företag i en framväxande bransch. Regelverkens förutsebarhet försämrars också, vilket är negativt för viljan att starta och driva företag. Ur fördelningspolitiskt perspektiv kan även noteras att de kostnadsfördyringar för läxhjälp som förslaget innebär, kommer att medföra att endast familjer med mycket höga inkomster har råd att fortsätta anlita läxhjälp. Däremot kommer många medelinkomsttagare inte längre att ha råd med detta.

⁶ Remissvar, er ref. Fi 2006/7310 respektive Fi 2008/3209.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Slopad avdragsrätt för förvaltningsutgifter

NSD avstyrker förslaget. Avdragsrätten för förvaltningskostnader följer av huvudregeln att utgifter för att förvärva och bibehålla kapitalinkomster ska dras av som kostnad. Redan 1 000 kronors-begränsningen (som har administrativa och förenklingsmotiv) är ett avsteg från denna allmänna princip. Förslaget torde ha negativa effekter för sparandet och kan ses som en slags ökad skattebelastning på aktivt ägande. Promemorian saknar en analys av detta. Förslaget kan även leda till ökad osäkerhet och administration då ökade gränsdragningsproblem kan förutses i fördelningen av förvaltningskostnader mellan inkomstslagen kapital respektive näringsverksamhet.

NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Krister Andersson

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Kansli: Postadress 114 82 Stockholm, Besöksadress Storgatan 19
Telefon 08/553 430 00, Telefax 08/553 430 99